

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ตอบสมมติฐาน และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในภาพรวม
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามสถานภาพของบุคลากร ได้แก่ เพศ จำแนกเป็น เพศชาย และเพศหญิง
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามสถานภาพของบุคลากร ได้แก่ อายุ จำแนกเป็น อายุมาก และอายุน้อย
4. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามประเภทของโรงเรียน จำแนกเป็น โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

สมมติฐานในการวิจัย

ผู้วิจัยมีสมมติฐานการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามสถานภาพของบุคลากร ได้แก่ เพศ จำแนกเป็น เพศชาย และเพศหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามสถานภาพของบุคลากร ได้แก่ อายุ จำแนกเป็น อายุมาก และอายุน้อย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามประเภทของโรงเรียน จำแนกเป็น โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของการศึกษาได้ดังนี้ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถาม ของผู้บริหาร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารหญิง จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 59.90 รองลงมาเป็นผู้บริหารชาย จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 40.10

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้บริหาร ส่วนใหญ่มีอายุ ตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 75.40 และต่ำกว่า 40 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 24.60

สถานภาพโรงเรียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 60.40 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 39.60

1. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า “เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในภาพรวม” ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวม ผู้บริหารที่มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และต่ำสุดได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในรายละเอียดปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อเรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ลำดับ ได้แก่ มีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดหาสื่อการเรียนการสอนของผู้เรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการจ่ายงบประมาณในการบริหารโรงเรียน และเรียงจากน้อยที่สุดขึ้นไป 3 อันดับ ได้แก่ มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้างในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กรของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การทดลองงานก่อนบรรจุการแต่งตั้ง

1.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อเรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ลำดับ ได้แก่ มีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน และเรียงจากน้อยที่สุดขึ้นไป 3 อันดับ ได้แก่ มีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน และแผนพัฒนาคุณภาพบุคลากรของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามแนวทางการพัฒนาตามแผนหรือนโยบายของสถานศึกษา

1.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อเรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ลำดับ ได้แก่ มีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยนแก้ปัญหาพัฒนาการบริหารวิชาการ สถานศึกษา มีส่วนร่วมในการใช้งบประมาณสร้างเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินในการใช้จ่ายเงินวางแผนกำหนดการใช้จ่ายงบประมาณของปีการศึกษา และเรียงจากน้อยที่สุดขึ้นไป 3 อันดับ ได้แก่ มีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการใช้วัสดุอุปกรณ์ตามความจำเป็นในการบริหารสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการศึกษาสำรวจบุคคลในชุมชนที่มีความรู้ความสามารถความชำนาญพิเศษเข้ามาเป็นกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน มีส่วนร่วมเสนอภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาให้ความรู้ในสถานศึกษา

1.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน ด้านในการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อเรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ลำดับ ได้แก่ มีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพด้านการเรียนของผู้เรียน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบความก้าวหน้าในการพัฒนาผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีส่วนร่วมในการเสนอแนะให้ข้อมูลการปฏิบัติงานบุคลากรของสถานศึกษา และเรียง จากน้อยที่สุดขึ้นไป 3 อันดับ ได้แก่ มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการตรวจสอบงบประมาณในการจัดดำเนินโครงการ งาน กิจกรรมของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้งบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการประเมินผลกำกับติดตามการใช้งบประมาณจัดการศึกษาในด้านต่างๆ ของสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการเสนอและจัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากรของสถานศึกษา

2. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า “เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามสถานภาพของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ ชายและหญิง” พบว่า ในภาพรวมผู้บริหาร หญิงสูงกว่าผู้บริหารชายและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในรายละเอียดพบว่าด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้บริหารหญิงสูงกว่าผู้บริหารชาย ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติผู้บริหารหญิงสูงกว่าผู้บริหารชาย ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ผู้บริหารหญิงสูงกว่าผู้บริหารชาย ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผู้บริหารหญิงสูงกว่าผู้บริหารชาย และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำแนกตามเพศ ในภาพรวม หญิงสูงกว่าชาย และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่น่าสนใจคือการมีส่วนร่วมในการจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กรของสถานศึกษา ผู้บริหารหญิงสูงกว่าผู้บริหารชายและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นผู้บริหารหญิงสูงกว่าผู้บริหารชาย และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

2.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ จำแนกตามเพศ ในภาพรวม ผู้บริหารหญิงมากกว่าผู้บริหารชาย และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่น่าสนใจคือการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้บริหารหญิงสูงกว่าผู้บริหารชายและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาผู้บริหารหญิงสูงกว่าผู้บริหารชายและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีส่วนร่วมในการเสนอแนะให้ข้อมูลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสถานศึกษาผู้บริหารหญิงสูงกว่าผู้บริหารชายและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การมีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน และแผนพัฒนาคุณภาพบุคลากรของสถานศึกษาผู้บริหารหญิงสูงกว่าผู้บริหารชายและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นผู้บริหารหญิงสูงกว่าผู้บริหารชายและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

2.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ จำแนกตามเพศ ในภาพรวม ผู้บริหารหญิงสูงกว่าผู้บริหารชาย และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่น่าสนใจคือ มีส่วนร่วมในการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ที่สนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนผู้บริหารชายสูงกว่าผู้บริหารหญิงและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 การมีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการใช้วัสดุอุปกรณ์ตามความจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารหญิงสูงกว่าผู้บริหารชายและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และการมีส่วนร่วมในการจัดสนับสนุนการจัดประชุมผู้ปกครองหรือจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองของสถานศึกษาผู้บริหารหญิงสูงกว่าผู้บริหารชายและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นผู้บริหารชายสูงกว่าผู้บริหารหญิงและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล จำแนกตามเพศ ในภาพรวม ผู้บริหารหญิงสูงกว่าผู้บริหารชาย และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกนั้นผู้บริหารหญิงสูงกว่าผู้บริหารชายและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

3. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 ที่ว่า“เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามสถานภาพของผู้บริหารจำแนกตามอายุมากและน้อย” พบว่า ในภาพรวมผู้บริหารที่มีอายุน้อยสูงกว่าผู้บริหารที่มีอายุมากและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในรายละเอียด พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจผู้บริหารที่มีอายุน้อยสูงกว่าผู้บริหารที่มีอายุมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติผู้บริหารที่มีอายุน้อยสูงกว่าผู้บริหารที่มีอายุมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ผู้บริหารที่มีอายุน้อยสูงกว่าผู้บริหารที่มีอายุมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผู้บริหารที่มีอายุน้อยสูงกว่าผู้บริหารที่มีอายุมาก และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำแนกตามอายุ ในภาพรวม ผู้บริหารอายุมากกว่าผู้บริหารอายุน้อย และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่น่าสนใจคือมีส่วนร่วมในการระดมทุนและจัดหารายได้เพื่อพัฒนาสถานศึกษาผู้บริหารอายุมากกว่าผู้บริหารอายุน้อยและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้างในสถานศึกษาผู้บริหารอายุมากกว่าผู้บริหารอายุน้อยและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นผู้บริหารที่มีอายุมากกว่าผู้บริหารอายุน้อยและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

3.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ จำแนกตามอายุ ในภาพรวม ผู้บริหารอายุน้อยสูงกว่าผู้บริหารอายุมาก และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่น่าสนใจคือการมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการโครงการงานกิจกรรมทางวิชาการผู้บริหารอายุมากกว่าผู้บริหารอายุน้อย และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายผู้บริหารอายุน้อยสูงกว่าผู้บริหารอายุมาก และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาผู้บริหารอายุน้อยสูงกว่าผู้บริหารอายุมากและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การมีส่วนร่วมในการเสนอแนะการใช้งบประมาณของสถานศึกษา ผู้บริหารอายุมากกว่าผู้บริหารอายุน้อยและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการในการกำหนดเกณฑ์พิจารณาความดีความชอบบุคลากรของสถานศึกษา ผู้บริหารอายุน้อยสูงกว่าผู้บริหารอายุมากและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาผู้บริหารอายุน้อยสูงกว่าผู้บริหารอายุมากและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นผู้บริหารที่มีอายุน้อยสูงกว่าผู้บริหารอายุมากและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

3.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ จำแนกตามอายุ ในภาพรวม ผู้บริหารอายุน้อยสูงกว่าผู้บริหารอายุมาก และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่น่าสนใจคือ มีส่วนร่วมระดมทุนและทรัพยากรเพื่อช่วยเหลือพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนสถานศึกษาผู้บริหารอายุมากกว่าผู้บริหารอายุน้อยและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การมีส่วนร่วมในการใช้จ่ายเงิน

งบประมาณให้เป็นไปตามหลักกรรมภิบาลค้ำค่าโปร่งใสตรวจสอบได้ผู้บริหารอายุมากกว่าอายุน้อยและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 การมีส่วนร่วมในการใช้งบประมาณสร้างเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ผู้บริหารอายุมากกว่าอายุน้อยและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 การมีส่วนร่วมเสนอภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาให้ความรู้ในสถานศึกษาผู้บริหารอายุน้อยสูงกว่าอายุมากและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 การมีส่วนร่วมในการศึกษาสำรวจบุคคลในชุมชนที่มีความรู้ความสามารถความชำนาญพิเศษเข้ามาเป็นกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนผู้บริหารอายุน้อยสูงกว่าอายุมากและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 การมีส่วนร่วมในการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ที่สนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนผู้บริหารอายุน้อยสูงกว่าอายุมากและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และการมีส่วนร่วมในการจัดสนับสนุนการจัดประชุมผู้ปกครองหรือจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองของสถานศึกษาผู้บริหารอายุน้อยสูงกว่าอายุมากและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นอกนั้นผู้บริหารที่มีอายุมากกว่าผู้บริหารอายุน้อยและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

3.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลจำแนกตามอายุ ในภาพรวม ผู้บริหารอายุน้อยสูงกว่าผู้บริหารอายุมากและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่น่าสนใจคือ มีส่วนร่วมระดมทุนและทรัพยากรเพื่อช่วยเหลือพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนสถานศึกษาผู้บริหารอายุน้อยสูงกว่าผู้บริหารอายุมาก และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นอกนั้นผู้บริหารที่มีอายุมากกว่าผู้บริหารอายุน้อยและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

4. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า “เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามประเภทของโรงเรียนจำแนกเป็นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครและโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน” ในภาพรวม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสูงกว่าโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในรายละเอียด พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสูงกว่าโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสูงกว่าโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสูง

กว่าโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสูงกว่าโรงเรียนและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

4.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำแนกตามสถานภาพของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครและโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในภาพรวม ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสูงกว่าโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่น่าสนใจคือ มีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณประจำปีของสถานศึกษาผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 และการมีส่วนร่วมในการระดมทุนและจัดหารายได้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 นอกนั้นผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

4.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน ในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจำแนกตามสถานภาพของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครและโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในภาพรวม ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสูงกว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

4.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จำแนกตามสถานภาพของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครและโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในภาพรวม ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่น่าสนใจคือ มีส่วนร่วมในการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ที่สนับสนุนการจัดการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

4.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า คิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลจำแนกตามสถานภาพโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในภาพรวม ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองมติฐานของการวิจัยและอภิปรายผลที่ค้นพบ ดังต่อไปนี้

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า “เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในภาพรวม” นั้นจากการสรุปผลการวิจัยพบว่าในภาพรวม ผู้บริหารมีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ตอบรับสมมติฐานข้อที่ 1ที่ว่า ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก นั้นแล้วเมื่อพิจารณาโดยรวมแต่ละด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมาก คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ จากข้อค้นพบดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชน โบราณประสิทธิ์ (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีอายุประสบการณ์ทำงานและอาชีพแตกต่างกันมีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเรนส ปานอุทัย (2545, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพนักเรียนแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพนักเรียนสูง และโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพนักเรียนต่ำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพนักเรียนสูง และโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพนักเรียนต่ำ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ในรายด้านมีด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการกำกับ ติดตามการดำเนินการตามแผนของโรงเรียนรวมทั้งการส่งเสริมใช้วิทยากรภายนอกภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้กับนักเรียน โดยจัดหาและเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นวิทยากรภายนอกที่ต่างกัน

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะการบริหารงาน 4 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งให้มีการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานของสถานศึกษา การทำงานให้เกิดความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการให้มากที่สุด เพื่อประโยชน์แก่สถานศึกษา ชุมชนและประเทศชาติในที่สุด

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า “เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางขุนเทียน จำแนกตามเพศ ได้แก่ เพศชายและเพศหญิง” พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารหญิงสูงกว่าผู้บริหารชายและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้ปฏิเสธสมมุติฐานข้อ 2 ที่ว่า “ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามสถานภาพของผู้บริหาร ได้แก่ เพศ จำแนกเป็น เพศชายและเพศหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ” นั้นแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคาราวรรณ ศรีกาญจนา (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครู โรงเรียนชอยแอนเนกซ์ สังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการ โรงเรียน ได้แบ่งการบริหารงานวิชาการ ออกเป็น 9 ด้าน ดังนี้ ด้านหลักสูตรและกานนำไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านวัดผลและประเมินผล ด้านห้องสมุด ด้านนิเทศการศึกษา ด้านการวางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการสอน ด้านการประชุมและอบรมทางวิชาการ ผลการวิจัย พบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 9 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ จากมากไปน้อยดังนี้

ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการนิเทศศึกษา ด้านการวางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินงาน ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน เมื่อศึกษาแยกเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการทั้ง 9 ด้านมีการมีส่วนร่วมรายชื่อ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

การมีส่วนร่วมด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรและแผนการสอน ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ การกำหนดนโยบาย และแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนด้านการวัดผลและประเมินผล ได้แก่ การกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผล ด้านห้องสมุด ได้แก่ การจัดให้มีพื้นที่และมุมหนังสือประจำห้องเรียน ด้านการนิเทศศึกษา ได้แก่ การนำผลการนิเทศมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวางแผนและการกำหนดการวิธีการดำเนินงาน ได้แก่ การวางแผนการบริหารงานวิชาการ ด้านส่งเสริมการสอน ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ ได้แก่ การเข้าการอบรม ศึกษาดูงาน การนิเทศการสอนการประชุมเชิงปฏิบัติการสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาพรรณ สมชื่น (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ผลวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการมีส่วนร่วมระดับสูงสุด คือด้านการบริหารทั่วไป รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านงบประมาณ ด้านวิชาการ ส่วนด้านที่มีค่าระดับการมีส่วนร่วมต่ำสุด คือด้านการบริหารงานบุคคล ส่วนการเปรียบเทียบมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาดของสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เมื่อเปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา ด้านวิชาการ และด้านบริหารทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้บริหารไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงมีความสามารถเท่าเทียมกันเพราะฉะนั้นผู้บริหารใน โรงเรียนต้องทุ่มเท ความรู้ ความสามารถ เพื่อให้ชุมชนเกิดความไว้วางใจในการบริหารสถานศึกษาของชุมชนจึงจะได้ร่วมกันพัฒนาสถานศึกษา เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม ปลอดภัยจากอบายมุขทุกอย่าง ดำรงชีวิตอย่างสุจริตและมีความสุขได้ในสังคม

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 ที่ว่า “เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางขุนเทียน จำแนกตามอายุ ได้แก่ อายุมากและอายุน้อย” พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีอายุน้อยสูงกว่าผู้บริหารที่มีอายุมากและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้ต่อรับสมมติฐานข้อ 3 ที่ว่า “ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามสถานภาพของผู้บริหาร ได้แก่ อายุ จำแนกเป็น อายุมากและอายุน้อยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ” นั้นแล้วซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑารัตน์ อินทะแสน (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเขตการศึกษา 5 พบว่า 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ทุกโรงเรียนได้พัฒนาหลักสูตรตามแนว การจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบข้อมูลด้านสภาพเศรษฐกิจและสภาพชุมชนของโรงเรียน ทุกโรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน โดยเน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในด้านระเบียบวินัยและกิริยามารยาท หลักสูตรที่จัดทำประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีการจัดทำคู่มือประกอบการใช้หลักสูตร จากการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรของแต่ละ โรงเรียน ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการจัดทำหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร พบว่า ครูได้มีการจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้ได้รับการอบรมในการจัดทำหลักสูตรและได้รับมอบหมายงานตามความเหมาะสม จากการศึกษาได้พบว่า ครูมีภาระงานมาก ครูมีคุณวุฒิ และพื้นความรู้ไม่ตรงกับวิชา ที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอน 3) ด้านแหล่งเรียนรู้และสนับสนุนการศึกษามีการสนับสนุน แหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน จัดบริการโสตทัศนอุปกรณ์และสื่อ โดยห้องสมุดของโรงเรียน และจากการศึกษาพบว่าหนังสือ เอกสารสิ่งพิมพ์ สื่อ และโสตทัศนอุปกรณ์มีจำนวนไม่เพียงพอ เนื่องจากมีงบประมาณจำกัด 4) ด้านการวัดและประเมินผล มีการวัดผล และประเมินผลตามระเบียบ แต่ครูส่วนใหญ่ประสบปัญหาในด้านความรู้ความเข้าใจ วิธีการและกระบวนการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย 5) ด้านการนิเทศทุกโรงเรียน ได้มีการวางแผนนิเทศภายใน โดยผู้บริหาร โรงเรียน และฝ่ายวิชาการใช้วิธีการเยี่ยมชั้นเรียน แต่ไม่พบว่าได้มีการบันทึกผลการนิเทศ และไม่มีการจัดดำเนินการนิเทศอย่างเป็นทางการเกี่ยวเนื่องกับงานวิจัยของ วคินี พิเศษ (2545, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคลากรหลักสูตรใน โรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดพิจิตร พบว่า บุคลากรหลักสูตรต้องการมีส่วนร่วมในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินงานการใช้หลักสูตรและต้องการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ บุคลากรหลักสูตรควรมี

ส่วนร่วมในการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 3 ด้าน เช่นกัน เมื่อวิเคราะห์ ความสอดคล้อง ซึ่งใช้ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ระหว่าง 3.50-5.00 พบว่า ผู้บริหารและครู ควรมีส่วนร่วมในการ ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินงานการใช้หลักสูตร และการสนับสนุน และส่งเสริมการใช้หลักสูตรในทุกกิจกรรม คณะกรรมการ สถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านการบริการและบริการ หลักสูตรควรจัดให้มีกิจกรรมในการจัดวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของการบริหาร ในด้านการ ดำเนินงานการใช้หลักสูตรควรจัดให้มีกิจกรรมในการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และในด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ควรจัดให้มีกิจกรรมในการจัดตั้งศูนย์วิชาการและบริการทางวิชาการ เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการใช้ หลักสูตร

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนสถานภาพด้านอายุมากและอายุน้อยมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารควรที่จะเข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ ในการจัดการบริหารโรงเรียนให้มากกว่านี้ ทั้งนี้เพื่อรับทราบและเสนอแนะ แนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการบริหารโรงเรียนให้มีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อผู้ปกครองและชุมชน

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า “เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางขุนเทียน จำแนกตามสถานภาพ ของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครและโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน” พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนัก บริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสูงกว่าโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ตอบรับสมมุติฐานข้อ 4 ที่ว่า “ระดับการบริหาร แบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามประเภทของโรงเรียน จำแนกเป็น โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครและโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ” นั้นแล้วซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยุทธ์ ตรีชัย (2544, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหาร โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี โดยวิเคราะห์ตามสถานภาพของครู ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ การปฏิบัติงาน และวุฒิการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วม ของครูในการบริหารงาน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหาร โรงเรียน จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่เป็นเพศ

หญิง กับเพศชาย มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ครูที่มีอายุ 46 ลงมา กับครูที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์ การปฏิบัติงาน 23 ปีลงมา กับครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 23 ปีขึ้นไปมีส่วนร่วมใน การบริหารโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีกับครูที่มีวุฒิการศึกษา ปริญญาตรี สูงกว่ามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ เลอศักดิ์ รัชณาการ (2545, หน้า 142) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสัมพันธ์ระหว่าง การมีส่วนร่วม ของครูในการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร ผลการวิจัยพบว่า การมี ส่วนร่วมของครูในการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมและ รายองค์ประกอบสูงกว่าระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความพึงพอใจใน การปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบสูงกว่าระดับ ปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 การมีส่วนร่วมของครูในการตัดสินใจสั่งการของ ผู้บริหาร โรงเรียนโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ทุกสถานประกอบการมีกระบวนการขั้นตอนในการดำเนินงานไม่ แตกต่างกันทั้งโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครและโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน การทำงานในหน่วยงานของสังกัดต่าง ๆ ย่อมมีวิธีการที่แตกต่างกันในการ พัฒนาและแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานแนวทางต่างๆ ย่อมเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพราะจะมี วิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหาและพัฒนาในการบริหารจัดการโรงเรียนหรือสถานศึกษา ส่วนด้านการรับผลประโยชน์ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนได้เสียได้รับผลประโยชน์จากการ บริหารโรงเรียนอยู่แล้วทั้งทางตรงหรือผลประโยชน์ทางอ้อม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขต บางขุนเทียน ในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งเป็นแนวทางในการการศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน ดังนี้

1. จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมของผู้บริหารด้านการริเริ่มและการตัดสินใจในการบริหารงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และด้านบริหารทั่วไปโรงเรียน ควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดกรอบแนวนโยบายและเป้าหมายของการบริหาร โรงเรียนเพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายความสำเร็จของคุณภาพการจัดการศึกษาตรงกับการต้องการของชุมชน

2. จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมของผู้บริหารในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติโรงเรียนควรเปิดโอกาสคณะกรรมการสถานศึกษาหรือผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในโรงเรียนหรือสถานศึกษาในการบริหารงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และด้านบริหารทั่วไปทั้งนี้เพื่อการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านการทำงานด้านการแก้ปัญหาและพัฒนาโรงเรียนหรือสถานศึกษาให้ได้คุณภาพซึ่งจะส่งผลให้เกิดความไว้วางใจ ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ให้บริการทางการศึกษาเกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรครูในโรงเรียนและผู้บริหาร

3. จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมของผู้บริหารด้านการรับผลประโยชน์ในการจัดการศึกษาโรงเรียน ควรมีระบบรูปแบบการคัดเลือกหรือค้นหาบุคคลเข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ได้ตัวแทนชุมชนที่มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์ในการทำงานเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา

4. จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมของผู้บริหารด้านการประเมินผลการจัดการศึกษาโรงเรียนควรกำหนดการประชุมคณะผู้บริหารฝ่ายต่างๆ ตามวาระ ราชการ รายปี เพื่อให้ผู้บริหารได้ทราบหรือร่วมประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนหรือสถานศึกษาเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างชุมชนและโรงเรียน ในการบริหารจัดการ

5. จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมของผู้บริหารด้านการจัดดำเนินโครงการ งาน และกิจกรรม โรงเรียนควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนะความคิดเห็นและร่วมจัดดำเนินโครงการกับบุคลากรครูและนักเรียนเพื่อการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างโรงเรียนและชุมชนมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อเกิดความสัมพันธ์อันดียิ่งขึ้น

6. จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมของผู้บริหารด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผลงานของโรงเรียนและนักเรียนๆ ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลงานนักเรียนและแนวทางการพัฒนานักเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน สำหรับการวิจัยครั้งต่อไปนั้นควรทำการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาตัวชี้วัดที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน
2. ควรศึกษาปัญหาผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาโรงเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี